

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Med hensyn til børneinstitutionerne vil jeg godt sige, at vi også er meget interesseret i, at indvandrerbørnene kommer i børneinstitutioner, og at der er plads til dem. Det gælder selvfølgelig også for danske børn, men i særlig grad for indvandrerbørn. Grunden til, at vi måske ikke er helt sikker på, at vi synes, det skal være gratis, er, at også mange danske forældre har svært ved at betale det, og dér er indvandrerforældrene ikke alle sammen ringere stillet end de danske forældre. Der er mange danske forældre, der er lige så dårligt stillet, og derfor vil den økonomiske forskelsbehandling måske kunne stikke i øjnene.

Steen Folke (VS):

Jeg vil lige sige til fru Eva Møller, at jeg var ikke helt sikker på den præcise ordlyd af det, der var blevet sagt, men efter den præcisering, der er givet nu, er jeg klar over det. Jeg synes bestemt ikke, det gør sagen bedre. Det, fru Eva Møller nu siger tydeligt er konservativ politik, er, at de piger, som er døtre af indvandrere, og som på grund af nogle kulturelle traditioner osv. er blevet forhindret i at modtage undervisning, mens de var unge, mens de gik i folkeskolen, bestemt ikke skal have chancen senere, hvis de af den ene eller den anden grund gerne ville det. Det kunne jo godt tænkes, at de fik mulighed for det på et senere tidspunkt i livet. Så skal man i hvert fald ikke vente, at de konservative vil være med til at give dem et tilbud om undervisning. Jeg synes, det er udmærket at få præciseret, hvad det er, der er konservativ politik.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

En kort bemærkning for om ikke at afslutte så i hvert fald endnu en gang præcisere, at jeg sagde, vi var betænkelige ved, at man skulle tilbyde denne undervisning gratis, hvis den tidligere var afslået. Jeg har kun brugt ordet »betænkelig ved«. Men hr. Steen Folke kan naturligvis stadig væk synes, det er for meget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om indvandrernes retsstilling på arbejdsmarkedet.

[Af Kurt Hansen (VS) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 6. Fremsat 10/10 80).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Arbejdsministeren (Svend Auken):**

Regeringen er enig med forslagsstillerne i, at der er behov for at styrke indvandrernes retsstilling på arbejdsmarkedet.

Hvad angår de enkelte forslag, skal jeg sige om det første, at det hviler på en misforståelse af de nugældende regler. Der er intet krav om, at man skal kunne dansk for at kunne oppebære dagpenge.

Hvad angår det andet forslag, er vi positive over for en betydelig styrkelse af oplysningsindsatsen over for indvandrene på deres eget sprog vedrørende arbejdsmiljøproblemer. Jeg kan sige, at arbejdsmiljøfondet planlægger en omfattende kampagne, som vil blive iværksat i løbet af kort tid.

Hvad angår det tredje forslag, er regeringen ikke tilhænger af at lave et parallelt arbejdsmarkedsuddannelsessystem på indvandrernes eget sprog. Vi mener, det er rigtigere at give dem fornøden undervisning i dansk, for at de derefter har mulighed for på lige fod med andre at deltage i de almindelige tilbud under specialarbejderuddannelserne og efteruddannelsen for faglærte.

Jytte Andersen (S):

[Jytte Andersen]

Jeg skal på vegne af partiet og i vores ordførers fravær fremføre vore bemærkninger.

Beslutningsforslaget drejer sig om ændringer på det arbejdsmarkedspolitiske område. Punkt 1 drejer sig om ophævelse af diskriminerende særregler i forbindelse med sprogsvanskeligheder. Punkt 2 er et krav om oprettelse af specielle sikkerhedskurser. Punkt 3 er et ønske om oprettelse af faglige kurser specielt på indvandrernes eget sprog. Jeg vil i forbindelse med dette forslag henvise til ministerens redegørelse, hvoraf det fremgår, at voksne indvandrere allerede i dag tilbydes kurser i dansk sprog. Hertil kommer, at der nu også er forsøgsordninger iværksat med kurser, som kombinerer sprogundervisning med erhvervsintroduktion til forskellige brancher.

Tilsvarende har arbejdsministeriet godkendt, at kommunerne som led i jobtilbudsordning for langtidsledige kan lade et dansk-kursus for langtidsledige indvandrere indgå i den 9-måneders jobtilbudsperiode.

Endelig vil der ud over danskundervisning blive gjort en indsats for gennem kompetencegivende kurser inden for arbejdsmarkedsuddannelserne at afhjælpe den betydelige ledighed blandt kvinder.

Inden for arbejdsmiljøområdet er der udarbejdet pjecer på flere sprog, ligesom arbejdsmiljøfonden forventer at kunne iværksætte en oplysningskampagne. Vi har netop i dag fået at vide, at den starter den 1. december. Det er specielt for indvandrere. Den er arrangeret i samarbejde med indvandrere, og materialet er også blevet til i samarbejde med indvandrerorganisationerne.

Jeg synes også, det er værd at nævne, at fagbevægelsen på lokalt plan mange steder giver tilbud om danskundervisning og giver tilbud som gratis undervisning. Det kender jeg konkrete eksempler på fra Glostrupområdet for Specialarbejderforbundet og Kvinde-lygt Arbejderforbund. Det synes jeg også er værd at nævne i denne sammenhæng.

Jeg skal på vores vegne henvise til, at der allerede i dag foregår en stor indsats for at sikre indvandrerne på arbejdsmarkedet. Vi vil derfor ikke kunne støtte forslaget, fordi vi rent faktisk synes, det må betragtes som overbudspolitik.

Brøndsted (V):

Der er to ting, der går igen i flere af VS' forslag, som jeg synes det er værd at understrege betydningen af. Det ene er, at man indleder med at sige, at tingene skal formes og udformes i samarbejde med indvandrernes organisationer, sådan at man virkelig får synspunkterne hos de mennesker, tingene skal gælde, med ind i udarbejdelse, i betragtningerne, i oplæggene, der skal laves. Om det kan vi sige, at det gælder, uanset om det er på arbejdsmarkedet, på socialområdet eller på skoleområdet, at det er rimeligt, og det er rigtigt. Det vil også være med til at spare en masse tid, og det vil give en stor forståelse for de problemer, der er, når det sker i samarbejde mellem regeringen eller de instanser, der skal tage sig af det, og repræsentative grupper af indvandrere.

Det andet, som jeg også mener er en rigtig generel betragtning, er, at det er ganske nødvendigt, at man sørger for at få et godt materiale til at fortælle om de forskellige områder inden for det danske samfund. Det gælder også, når det drejer sig om arbejdsmarkedets forhold. Der må virkelig være et støttemateriale, som er tilgængeligt, sådan at man ved, hvor man kan få det. Dette støttemateriale af enhver art – f. eks. om arbejdsmiljølov, arbejdsforhold og organisationsforhold i det hele taget – skal selvfølgelig også laves i samarbejde med repræsentative grupper af indvandrere.

Det siger sig selv, at det altid er en svær opgave at inkludere en, der ikke er kyndig i landets sprog, på en arbejdsplads. Om det så skal gøres ved hjælp af tolke og lignende i starten, ved jeg ikke, men målet må være, at indslusningsprocessen hjælper den enkelte til på lige fod med sine kolleger at klare sine arbejdsopgaver. Den sproglige barriere skal overvindes, så man ved, hvilke regler der gælder, og hvad man har at rette sig efter.

Med hensyn til hele omskolingsspørgsmålet er det givet noget meget væsentligt, at man prøver på at give indvandrere et incitament til at tage omskolingskurser. For det er jo ikke altid det, de måske er startet med at beskæftige sig med, de kan fortsætte med, og det er ikke sikkert, de er klar over, hvor gode muligheder der er for at blive omskoleet. Derfor er det noget meget vigtigt. Men jeg tror, vi her må sige – selvfølgelig med den sproglige hjælp, der skal til – at omskolingen skal foregå på dansk, med støtte i videst mulig

[Brøndsted]

udstrækning. Det vil også på langt sigt gøre det lettere, når man skal ud og beskæftige sig med det fag, man omskoler sig til.

På arbejdsmarkedet må vi altså sørge for, at der er forståelse for deres problemer, og at der er hjælpemidler til, at de kan komme ind i det, men de må hurtigst muligt lære at klare sig på arbejdspladsen på det danske sprog.

Grethe Fenger Møller (KF):

Efter at folketinget nu i mange timer har diskuteret indvandrernes forhold og problemer, synes jeg ikke, der er grund til at sige så meget i denne debat, men det er selvfølgelig klart, at der ikke må diskrimineres mod indvandrene på arbejdsmarkedet.

For så vidt angår det konkrete indhold i dette forslag, har arbejdsministeren allerede været inde på, at der i punkt 1 er tale om en misforståelse. Der bliver ikke stillet krav om, at der skal være visse sprogfærdigheder for at få ret til at oppebære dagpenge.

For så vidt angår spørgsmålet om oprettelse af sikkerhedskurser specielt for indvandre- re er det klart, at det er vigtigt, at indvandre-erne har et grundigt kendskab til, hvordan det danske arbejdsmarked fungerer, hvilke vilkår der er, hvilke regler der er, og såfremt indvandrene ikke forstår dansk, ja, så kan man måske sige, det er rimeligt, at disse informationer foregår på deres eget sprog, men det ville måske være hensigtsmæssigt, om der på anden måde var så meget danskundervisning, at indvandrene også kunne deltage i de kurser, der er for danske lønmodtagere i øvrigt.

Jeg kan ikke tilslutte mig forslaget om, at vi skal lave et system, hvorefter vi har faglige kurser på en lang række områder, der er specielle for indvandrene, på deres eget sprog. Jeg vil tro, at man kan komme i den situation, at man i stedet for at hjælpe indvandre-erne kommer til at isolere dem. Jeg mener, at det afgørende må være, at man hjælper indvandrene til at kunne fungere på det danske arbejdsmarked, ikke som en særlig gruppe, men på lige fod og sammen med øvrige danske lønmodtagere.

Lawaetz (FP):

Jeg har med nogen interesse lyttet til det, der er sagt i løbet af dagen. Interessen er måske begrænset, for jeg synes nok, man i da-

gens løb ved de mange forskellige debatter er kommet noget ud på overdrevet.

Nu var arbejdsministeren meget elskværdig. Når arbejdsministeren forelægger noget – det gælder også visse partier – så er der gerne en økonomisk beregning med. Det vil- le nok være en uforskammethed at spørge VS, hvad hele den forestilling koster. Men jeg har f. eks. hørt, at der undervises på 20 fremmede sprog i København. Det vil man nu bringe længere ud, idet man forestiller sig vejledning, ekstra kurser og specialuddannel- se på 20 forskellige sprog. Nu ved jeg godt, at det ikke interesserer hr. Steen Folke og hr. Wilhjelm, hvad det overhovedet koster, og at de derfor ikke er interesseret i at høre på det eneste parti, der bringer noget så prosaisk på bane, om det lille land har råd til det med de 20 sprog.

Der var en lille ting, der interesserede mig. Hr. Wilhjelm ville også have tolke ude i fagforeningerne. Det må jo være noget, som LO skal betale. Jeg ved ikke, om man har spurgt dernede, men skal vi have tolke på alle fagforeningskontorerne, så er vi altså ude, hvor vi overhovedet ikke kan bunde.

Mit hovedindtryk af, hvad jeg har hørt i dag, er, at der faktisk er mange steder, hvor man aldeles ikke kan bunde. Bl. a. må det jo betyde, at vi skal have en hel masse nye ind i landet, for hvor får vi disse måske 1.000 fremmedsprogede lærere, som kan undervise på mærkelige sprog, og som vil følge med rundt til alle de specialkurser? Hvor får vi andre 1.000 tolke fra til at sidde ude omkring på fagforeningskontorer osv.?

Det er kedeligt at måtte dryppe lidt malurt i bægeret, for der er mange, der – i hvert fald delvis – har tilsluttet sig. Hr. Steen Folke udtrykte sin tilfredshed med, at partierne havde modtaget forslaget venligt, og selv hr. Brøndsted fra venstre var forholdsvis venlig. Derfor er det sørgeligt at komme herop, når vi nu skal til at gå hjem, og sige, at det hele nærmer sig en gang fantasi. Det nærmer sig, set med mine øjne – undskyld, hr. Wilhjelm – en slags paradedforestilling, fordi det er så fantasifuldt, at man ikke kan drømme om, at en brøkdæl af det nogen sinde gennemføres i virkeligheden.

Kort og godt, så skal de mennesker, der kommer til Danmark, først og fremmest lære dansk, og det må jo være muligt. Nogle vil bekræfte, at der er noget, der hedder et in-

[Lawaetz]

tensivkursus – det kan man i hvert fald bruge på andre sprog end dansk – hvor man på 100 timer kan lære nogenlunde at tale sproget.

Jeg vil godt lige prøve at trække en parallel. Hvis hr. Wilhjelm – det gør han nok ikke, men hvis en af os andre agtede at flytte vores teltpæle til Amerika eller Australien og vi dér kom og bad om særundervisning i dansk, eller vi sagde: »Vi kan desværre ikke passe arbejdet, for vi taler kun dansk«, så ville man simpelt hen grine ad os. Det har altid været en emigrants lod, at det første, han skulle, var at lære sproget i det land, han kom til. Så punkt 1 er at lære dansk ordentligt. Det er nok dér, vi skal sætte ind, og det er jeg med på. Vil man være her i Danmark, må man prøve at lære sproget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal i lighed med en tidligere taler, fru Grethe Fenger Møller, sige, at det jo efterhånden er ved at være noget svært at føje noget nyt til, eftersom vi har drøftet disse ting det meste af dagen, men jeg skal dog prøve at komme med et par bemærkninger til forslaget.

Vi er i SF stort set enige i intentionerne. Vi synes, forslaget bærer præg af, at man har talt med de grupper, der her er tale om, og det synes vi er glimrende. Det er altid godt at tale med de grupper, man vil lovgive for. Når jeg kan sige det, så er det, fordi bl. a. SF også har haft samtaler med disse grupper.

Vi er enige i, at vi skal have ophævet den diskriminerende særrregel, der er om visse sprogfærdigheder. Vi kender alle historien om de 9 tyrkiske kvinder, som, efter at en del af dem havde arbejdet her i mange år, lige pludselig blev afkrævet sprogfærdigheder, hvor de ikke var afkrævet det tidligere. Men da de skulle på dagpengeloven, krævede man altså, at de skulle kunne sproget. Den slags regler skal man naturligvis ikke have, så her er vi helt enige.

I punkt 2 står der, at der skal oprettes sikkerhedskurser. Det er vi også enige om. Vi er også enige om, at der skal så meget tilbunds-gående skriftlig information ud som overhovedet muligt til disse grupper. Ikke mindst VS' bemærkninger til punkt 2 påpeger jo, hvor vigtigt det er, at man tager fat på disse problemer. Arbejdstilsynets undersøgelse vi-

ser klart, at der forekommer flere ulykker pr. udlænding på arbejdspladserne end pr. dansk. Selvfølgelig skal vi have fat i disse ting.

Vi synes også, det er helt fint, hvis man kunne komme dertil, at disse kurser og den information helt kunne gives på indvandrernes eget sprog.

Med hensyn til disse kurser er det givet, at specielt i de store byer vil det være muligt at oprette den slags sikkerhedskurser, og dér synes jeg også, man skal gøre det, men det vil nok give nogle problemer i tyndt befolkede områder, f. eks. ovre i Jylland, hvor der også findes indvandrere. Det vil nok være svært ligefrem at lave kurser for dem. Dér kunne jeg forestille mig, at man kunne gå den vej, at man lavede et kursus i Århus f. eks. og så fik tolkning med. Det er nogle ting, som jeg synes vi skal diskutere nærmere i udvalget. Som sagt er vi enige i intentionerne, men jeg ser altså nogle småproblemer.

Om punkt 3 vil jeg sige næsten det samme. Jeg synes, det ville være helt fint, hvis man kunne oprette disse faglige kurser omkring specialarbejderuddannelse, efteruddannelse og ekstrauddannelse. Men igen må jeg påpege, at på netop disse kurser er der altså ventelister. Til f. eks. sådan et kursus om specialarbejderkursus i truckkørsel står der i øjeblikket 20.000 mennesker på venteliste. Det giver altså nogle besværligheder i forhold til dem, hvis ikke indvandrerne kan gå ind – det synes jeg de bør gøre – på lige fod med de øvrige.

I øvrigt vil jeg godt føje til, at de mennesker, formoder jeg, er mennesker, der har været her i en del år, for vi har jo haft et indvandrerstop siden 1973, så stort set må de have været på arbejdsmarkedet et stykke tid og kan en del sprog. Lige så vel som vi omkring kvindeproblematikken siger, det er udmærket, at man laver basisgrupper, hvor man kan sidde og tale sammen om tingene, tror jeg, man kan føre det samme over på dette område omkring specialarbejderuddannelserne. Det var nok bedst, hvis man lavede det i fællesskab med danske arbejdere.

Som allerede sagt: vi er enige et langt stykke med VS i intentionerne i det her, og vi kan love et positivt udvalgsarbejde om det.

Bernhard Baunsgaard (RV):

[Bernhard Baunsgaard]

Da mit partis ordfører, hr. Bolvig, er forhindret i at være her i dag, skal jeg sige nogle ord på hans vegne om dette forslag.

Punkt 1 i beslutningsforslaget går ud på ophævelse af den diskriminerende særegel om visse sprogfærdigheder som forudsætning for, at indvandrerne kan oppebære dagpenge. På ministerens ord heroppe forstod jeg – og senere har jeg checket af, at jeg har opfattet det rigtigt – at forholdet er det, at for at være til rådighed i fornødent omfang for arbejdsmarkedet er det en forudsætning, at man kan et vist mål af dansk. Det har man søgt fra regeringens side at opfylde på den måde, at hvis der opstår vanskeligheder ved anvisning af arbejde for en fremmedarbejder på grund af sproget, så siger man til vedkommende, at det er nødvendigt at få lært noget dansk, og anviser et kursus, men giver i kursustiden ret til at beholde dagpengene. Vi støtter denne regel.

Derefter foreslår VS, at der oprettes sikkerhedskurser, specielt for indvandrere. Hvis man dermed tænker på de første sikkerhedskurser – altså for, at man kan passe et arbejde blot lige sådan, at man ikke er til fare hverken for sig selv eller andre – så synes vi, det er en god ting. Men så snart man begynder at opholde sig i Danmark, så er jeg enig med dem, der har sagt heroppefra, at forudsætningen for at arbejde i Danmark må være, at man kan dansk i fornødent omfang. Vi må fra samfundets side sørge for, at de nødvendige undervisningstilbud er til stede.

Endelig er der punkt 3, hvorefter der skal oprettes faglige kurser, omskoling osv. på indvandrernes eget sprog. Jeg må sige, at jeg tror, det er en fejltagelse. Det kan ikke være VS' mening. Her er tale om folk, der, som det er sagt heroppefra tidligere, har været her et stykke tid. Omskoling er der talt om, specialarbejderuddannelse, efteruddannelse og ekstrauddannelse. Det er folk, der har arbejdet et stykke tid her. Jeg gentager: det er en rimelig forudsætning, at disse folk får mulighed for at lære dansk, og at de lærer dansk. Der vil også kunne opstå vanskeligheder, hvis vi isolerer dem på dette tidspunkt i deres ophold i Danmark. Det punkt kan jeg heller ikke støtte.

Mølgaard (DR):

Retsforbundet vil gerne støtte kurser, der kan øge sikkerheden på arbejdspladser også for indvandrere, og vi vil gerne medvirke til sikring af, at tilbuddene om omskoling, specialarbejderuddannelse og efteruddannelse også bliver reelle tilbud for indvandreres vedkommende. Men i hvor stort et omfang disse hensyn skal og må tilgodeses ved fremmedsproget undervisning må vurderes nøje. Jeg mener nok, at beslutningsforslagets tekst er mere vidtgående, end godt er. Både fordi den ubetingede form, som beslutningsforslaget har, vil koste det hvide ud af øjnene for offentlige kasser, og fordi det måske vil svække tilskyndelsen til at lære dansk, og det mener jeg i ligestillingens navn vil være til skade på andre felter.

Jeg vil understrege, at jeg tror, der må sættes alvorligere ind med danskundervisning, for at indvandrerne reelt kan få tilgodeset ønskerne om uddannelse vedrørende sikkerhed og faglig uddannelse såvel som for i øvrigt at opnå en betydelig grad af ligestilling i det danske samfund. Jeg tror nemlig, at ligestillingshensynet på masser af områder vil blive trådt under fode, hvis man ikke bruger al mulig tilskyndelse til at lære sig dansk så hurtigt som muligt.

Om sprogfærdigheder som dagpengeforudsætning er der allerede udstedt dementier fra regeringens side; fra min side blot dette, at retsforbundet selvfølgelig modsætter sig enhver form for diskrimination.

Wilhelm (VS):

Da hverken vor arbejdsmarkedspolitiske ordfører eller for den sags skyld ordføreren for forslagsstillerne kan være til stede, skal jeg kun kvittere for modtagelsen og sige en lille bitte smule; resten må så klares videre under udvalgsbehandlingen og debatten ved anden behandling.

Jeg takker for den modtagelse, forslaget har fået fra flere sider, takker for hr. Brøndstedts understregning af vigtigheden af, at reglerne på disse områder udarbejdes i samarbejde med indvandrernes organisationer, som vi har skrevet fælles for alle forslagene, takker for den velvilje, der har været for nogle af punkterne, især fra SFs side, men også fra retsforbundets og det radikale venstres side, og skal kun kommentere nogle ganske enkelte punkter. Generelt kan jeg si-

[Wilhjelm]

ge, at dette forslag ligesom det forrige må ses under etiketten »positiv særbehandling«. Det er klart, det koster nogle penge, men den ligestilling, der blev talt om i ministerens redegørelsestale, kan man altså ikke opnå uden i et vist omfang at benytte positiv særbehandling. Det har vi gjort os klart, og det er også dette forslag udtryk for.

Hvad angår de konkrete punkter, sagde allerede ministeren – og flere ordførere har fulgt det op – at punkt 1 må bero noget på en misforståelse. Jeg tror nok uden at være ekspert på det område, at vi må erkende, at ordvalget ikke er det klareste eller mindst misforståelige, men vi er i hvert fald ganske klar over, at den praksis, der blev fulgt med de ni tyrkiske kvinder, som er nævnt i bemærkningerne, ikke er den, man har fastsat og statueret i de mere generelle regler, der siden er udarbejdet. Men det fremgår altså også af bemærkningerne, at det, man tænker på, er, at da vi havde brug for den arbejdskraft, da de blev lokket her til landet, var der ingen, der stillede noget krav, heller ikke om kursus i dansk; da kunne man godt bruge dem, som de var. Nu er der måske ikke så rigide krav, som formuleringen af punkt 1 kunne se ud til, men der er i hvert fald kravet om kursus i dansk. Jeg ved godt, der ikke er eksaminer bagefter og alt det dér, men der er altså et krav, som ikke fandtes nødvendigt, dengang man manglede disse menneskers arbejdskraft, og det er allerede en ny ting, som selvfølgelig har at gøre med ledigheden, som selvfølgelig har at gøre med en kraftigere sortering over for understøttelseskriterierne.

Jeg skal dog samtidig sige, at det indgik som en meget væsentlig del i vores kritik, at sprogkravet, da det i sin tid blev rejst over for de ni tyrkiske kvinder, blev stillet, uden at man samtidig opfyldte noget som helst i retning af at stille kurser til rådighed for de samme mennesker. Det er klart, at vores kritik i hvert fald vil være mindsket en del, hvis det viser sig – og arbejdsministeren var desværre meget kortfattet både på dette og de øvrige områder – at der er andeledes imødekommehed over for de rimelige krav, som indvandrernes organisationer har stillet som ønsker, lige siden de kom hertil, nemlig at der var kurser, hvor de kunne lære dansk. Det var der ikke for de ni tyrkiske kvinder; alligevel blev det stillet som en betingelse.

Om de andre ting vil jeg kun sige, at det er klart, vi ikke forestiller os, som hr. La-waetz ellers forsøgte at drive det til, at der var store kurser – man fik næsten indtryk af, for enkeltpersoner, i tyve sprog, og jeg ved ikke hvad – men at vi forestiller os noget i retning af det, fru Lilli Gyldenkilde var inde på, nemlig at man selvfølgelig må samle folk til disse kurser, og at der mange steder måske kun vil være basis for de faglige kurser på de fire, skal vi kalde det indvandrerhovedsprog og ikke på tyve sprog. Men hvad angår sikkerhedsbestemmelserne, mener vi faktisk alvorligt, at det må være på alle sprogene.

Det er blevet kaldt overbudspolitik, oven i købet af den socialdemokratiske ordfører, og det er vel specielt punkt 2 og punkt 3, der er blevet kaldt overbudspolitik. Jeg skal derfor sige om dette med faglige kurser på indvandrernes eget sprog, at så vidt jeg husker, er dette krav overtaget næsten ordret fra DASF-pjecen fra 1970, som en vis forbundsformand Anker Jørgensen skrev et meget behjertet forord til.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg forslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om indvandrernes sociale rettigheder.

[Af Anne Grete Holmsgård (VS) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 5. Fremsat 10/10 80).

Forslaget sattes til forhandling.